

Borneo 2002 01 01 – 01 15

Bertil Karlsson
Runebergsgatan 22
611 37 Nyköping
0155 21 44 12
bertil.karlsson@gnesta.se

Förutsättning

Familjen Söderberg Karlsson hade under 2001 fått en ny familjemedlem, Hedvig. Trots denna utmaning var viljan stor att åka ut i världen och få lite omväxling i tillvaron samt att få se lite nya fågelområden. För en familj med ett litet barn är det en fördel att få mycket av det praktiska fixat innan resstart. Ordning av boende, transit mm tar tid, en tid man sällan har om ett litet barn är trött, blött och hungrigt. Vi valde en charter för att få det mesta ordnat på förhand utan ansträngning. Det relativt nya chartermålet Kota Kinabalu i Sabahprovinsen på norra Borneo föreföll vara en lämplig kombination av sol och bad för Sofia och Hedvig lite äventyr för mamma Eva och Kalle 15 och en hygglig skådarpotensial för pappa.

Resan disponerades så att den mesta tiden lades på Kota Kinabalu området, hotellet med omgivningar samt de öar som bildar en kedja utanför staden Kota Kinabalu. Två dagar ägnades åt bestigande av berget Mount Kinabalu. En svettig upplevelse då Eva, Kalle och jag gick och klättrade upp till dryga 4000 m. De tre mest produktiva skåardagarna var besök i Danum Valley. Regnskogsskådning i ett område som beskrivs som Birders Paradise.

Kort om besökta områden

Kota Kinabalu området

Kota Kinabalu (KK) är provinshuvudstad i provinsen Sabah Malaysia. God service, bra kommunikationer d.v.s. bra västerländsk standard och ett prisläge som inte är så roligt med tanke på den svaga kronkursen. På en halvö i södra delen av staden låg vårt hotell Tanjung Aru Resort. 5★★★★★. Runt hotellet var ett välkött parkområde vilket inte gynnade det lokala fågellivet. 5-6 arter fåglar som anpassat sig till införda växter och gräsmattor vimplade dock i relativt stort antal. Några få glömda kantzoner med ursprunglig växtlighet gav dock betydligt mer. Stranden bestod av långgrunda sandområden. Dessa drog pipare och småspov. Revhäger av båda färgfaserna var vanlig liksom Braminglador och seglare.

I KKs norra del ligger Likas Bay och ett mindre skyddat mangroveområde, Kota Kinabalu City Bird Sanctuary. Fågelskyddsområdet var fint iordningställt med spänger och fotogömslen. Fåglarna var dock inte så samarbetsvilliga. Troligen berodde det på att jag kom till området något sent på dagen. Är man "fågelintresserad" är det säkert ett bra fågelområde då man ser en mängd hägrar bland annat njutobsar på purpurhäger, övervintrande nordiska vadare, *Blue-banded Kingfisher* och *White-bellied Fish-eagle*. Är man däremot skådare med ambitioner och kanske har tidigare erfarenhet av regionen bör man kolla artlistan före ett besök och se om det finns några luckor som kan fyllas. Jag tror att det kan vara ett bra sista stopp innan hemfärd då det i detta område mycket väl kan finnas låglandsarter som inte ses på mera kända fågellokaler. Ingen hemsida klar men mejladress likaswetlands@hotmail.com.

Öarna utanför Kota Kinabalu

Utanför KK ligger en rad öar som bildar en nationalpark. Till dessa öar tar man sig enkelt med båt från KK eller från hotell Tanjung Aru Resort. Öarna är skogklädda men tämligen fågelfattiga dagtid. Största attraktion är troligen *Tabon Scrubfowl* som hittades längs joggingbanan på ön Palu Manakan. *Lesser Frigatebird* och *Oriental Pied Hornbill* förekom som ströobsar.

Mount Kinabalo

Sydostasiens högsta berg. Mängder med vandringsleder. Mest utnyttjad är tveklöst leden upp till toppen högsta Low Peak 4095,2 m. Vi gjorde vandringen tur och retur på två dagar. Första dagen från Head Quarters (HQ) till Laban Rata Resthouse 3270 m.ö.h. Nästa morgon toppbestigning och vandring ner. Tämligen svett drivande och en mardröm för ben och knän då vandringsleden består av trappor eller trappliknande avsatser av sten eller jord. Utgångspunkt för vandringarna är Mount Kinabalo HQ. I HQ finns gott om fågel liksom restauranger och övernattningsmöjligheter. För den som enbart är fokuserad på fågel kan vandringen upp till Laban Rata resthuse ändå vara givande. I omgivningarna finns de två endemerna *Frendly Bush Warbler* och *Bornean Stubtail*.

Danum Valley

Danum Valley är en av världens mest givande platser för fågelskådning i regnskog.. I en trakt där stora områden regnskog omvandlats till plantager och timmerproduktion framstår Danum Valey som en verklig oas. Vi tog en paketresa via resebyrå hemifrån. Om resekatalogen erbjuder en resa till rätt plats så varför inte? Vi kollade möjligheten för att själva arrangera turen. Det pris som vi fick fram var mycket likt paketresan så det fanns ingen anledning till att fundera vidare på det. Paketet inkluderade flyg från KK till Lahad Datu på Borneos östsida, biltransport 8 mil in i landet till Borneo Rain Forest Lodge, helpension, guide och nattkörning. Allt till priset av 3 300 kr. Området runt lodgen består av tät regnskog genomkorsad av en flod. Störst behållning ger Canopy Walkway. Ett hängbrosystem där man kan vandra på 40 meters höjd över marken. Denna höjd innebär att man kommer i kontakt med de arter som håller till i trädtopphöjd och som kan vara mycket svårobserverade från marken.

Reseberättelse

2002 01 02

Efter 17 timmars resa från Arlanda med ett nattstopp i Förenade Arabemiraten tumlade vi ut på KK airport. Skymningen började falla men i det vikande ljuset kunde några *Asian Glossy Starling* ses. Hotellet var gigantiskt. Mobilerna fungerade, AC, kylskåp, CNN på TVn och en närbelägen ismaskin gjorde att "basfunktionerna" föreföll uppfyllda. Resans första Whisky avnjöts på den takförsedda balkongen under tiden som ett tropiskt regn forsade ner. +28 C och 89% luftfuktighet. –Härligt.

01 03

Mindre härligt uppvaknande. Hedvig 11 månader ansåg inte att dyngnsomställningen + 7 timmar skulle rubba hennes invanda vanor. Hon vaknade pigg som ett spjut och underhöll 3 timmar fram till soluppgången vid klockan 6. Ner med dottern i bärstolen på med Zeissen och ut för att spana av hotellträdgården. Hotellet Tanjung Aru Resort ligger på en udde i Syd kinesiska sjön. Runt hotellet finns ett "vackert landskap", palmer, välfriserade blommande buskar och träd samt välklippta gräsmattor. Ingen passande miljö för ursprungligt liv och fåglar. Till denna miljö hade dock ett antal arter anpassat sig. *Crested Myna*, *Yellow-vented Bulbul* och *Olive-backed Sunbird*. Stranden var mest stenlagd men i kanten spatserade *Pacific Reef-Heron* mörk och ljus fas. En efterlängtd art var *Baraminy Kite* som visade upp sig på nära håll.

Eftermiddag och tid att proviantera. Jag hade spanat in ett snabbköp kvällen innan. Istället för att ta bussen gick jag i middagshettan de tre kilometrarna till affären. Inte så smart kanske men suget att komma bort från den fixade hotellmiljön var för stark. Promenaden gav en del nytt som *White-breasted Wood-swallow*, *Collared Kingfisher* och *Java Sparrow*. Den senare är ett skojigt möte då både den och *Black-headed Munia* (hotellets vanligaste fågel) tillhör gruppen vanliga burfåglar hemma i Sverige.

01 04

Bad och soldyrkan på hotellet. Tidig morgonpromenad. Hittade lite ursprunglig vegetation vid hotellets plantskola. Genast dök det upp nya fåglar som *Pink-necked Green Pigeon* och *Pied Fantail*. Jag spetsade på att följa med på en av hotellet arrangerad tur till KK City Bird Sanctuary. Eftermiddagsregnet avskräckte mig så jag beslöt att vänta till morgondagen för att göra en egen tur. Två dagar i hotellets omedelbara närhet hade gett drygt 25 arter varav 17 X.

01 05

Tog taxi till Kota Kinabalu City Bird Sanctuary. Taxikillen körde för långt så vi hamnade först i den stora bukten Likas Bay. Det är en känd lokal för Chinese Egret som förekommer vissa år i några få exemplar. I våtmarkerna invid Likas Bay stod en oöverskådlig mängd *Great* och *Little Egret* och att börja leta efter Kineser föreföll inte meningsfullt varför jag dirigerade taxin rätt (jag hade nämligen en karta). Kota Kinabalu City Bird Sanctuary var beläget i norra delen av staden. Området består till största delen av mangrove, tidvattnet sköljer igenom reservatet. Reservatet verkade nyöppnat. En fräsch receptionsbyggnad där man kunde köpa en nytryckt artlista.. Efter receptionen gick en stig ut över en bäck och vidare via spänger ut i mangroven. Fågelrikedomen var inte slående, en mängd vita hägrar (*rev*, *egrett*, *silkes* och *intermedia*) Några mörka fanns också; *Striated Heron* och *Cinnamon Bittern* samt *Purple Heron*. Purpurhägrarna föreföll vara markhäckar. Det var ett väldigt liv ute i ett sävbälte när adulta fåglar landade. *Collared* och *Blue-banded Kingfisher* var också noterbara. Efter besöket och med facit i hand kan man konstatera att turen gav 5 arter som inte sågs någon annan gång på resan: *Cinnamon Bittern*, *Purple Heron*, *Common Greenshank*, *Wood Sandpiper* och *Blue-banded Kingfisher* d.v.s. 2 goda kryss och 3 välkända européer. Hemresan blev behaglig då jag fick lift med en vänlig dam in till staden.

01 06

Morgontur på KKs golfbana. *Plain-throated Sunbird* och *Dusky Munia*. blev behållningen i krysslistan. Efter lunch tog vi en båt till ön Palu Manukan. Familjen började bada och jag tog joggingbanan (givetvis sprang jag inte i hettan). Målet var att finna *Tabon Scrubfowl*. Man skall gå långsamt och lyssna efter prassel i underagitationen. Efter ett antal prassel från varaner och en *Mangrove Whistler* (som inte prasslade) kom äntligen en liten höna som strax följdes av ytterligare en. Sedan följde lite snorklande band fisk och koraller. När vi äntrade båten för hemfärd sågs 3 White-bellied Fish Eagle, 2 adulta och en juvenil. En gissning är att varje ö har minst ett par örn.

01 07

Starten för bergsbestigningen. Kalle, Eva och jag vinkade av de övriga och tog en taxi till busstationen. Vi hade valt att på egen hand ta oss till parkentrén. Hemifrån hade vi bokat övernattningsställe både vid HQ första natten och natt 2 i Laban Rata resthouse. Likaså hade vi beställt den obligatoriska guiden för toppbestigningen. Vi hittade rätt buss och efter en dryg halvtimme på slättlandet började stigningen upp över Borneos bergiga inre. Efter 2 timmar med hisnande utsikter såg vi en skylt med texten Kinabalu Park. Vi lyckades få stopp på bussen som var en ordinarie långfärdsbuss till Sandakan på östkusten. Vi knallade in genom den imponerande porten, registrerade oss i god ordning. Det är alltid skönt att se att Internet bokningen fungerade. Vi vandrade vidare in till vårt övernattningsställe, ett bra rum med en troligen fin utsikt mot berget. Sikten var inget vidare, dimmoln drog in följda av ett irriterande regn som hindrade all seriös skådning. Vi lommade iväg till en omtalad skådarservering, Balsam restaurang som har en fin balkong med utsikt över ett skogsparti. Vi slog oss ned med nudlar och grönt te. Första fågelobsen blev en *forsärta*. Efter denna något slöa start och trots det envisa regnet blev det 17 arter till i HQ-området, alla X.

01 08

Upp tidigt. Frukost. Jag valde något österländskt från frukostmenyn. När det kom in visade det sig vara en finkornig gröt mycket salt och med rostad lök. Närande utan tvekan men lökrapandet följde mig hela dagen. Vi gick och mötte vår bergsguide. Tyvärr pratade han inte engelska vilket gjorde att vårt utbyte av detaljkunskaper blev ytterst lidande. Vi hoppade på en minibuss och åkte från HQ 1620 m.ö.h till vägs ände, Power station 1950 m. Sedan var det benen som gällde. Först en rejäl nedförsbacke plant förbi ett vattenfall och så uppåt (endast) till Laban Rata Resthouse 3270 m. Det blev en tuff vandring. Stigen bestod av trappor, stenar och utskottade förstärkta jordtrappor. Jag var på slutet helt slut trots ett antal vilopausar. Under vandringen såg vi flera arter Kannväxter. Egenartade insektsfångande växter. Fåglar hördes men de flesta var utom synhåll. När vi kom upp en bit och in i rododendronskogen dök de första *Mountain Black-eye* upp.- en endem. Till slut nådde vi alla fall Laban Rata och kunde checka in i vår svit. Tämligen enkel men med egen varmvattenberedare. En kall Carlsberg smakade extra gott med tanke på att någon arm kuli burit upp den längs den stig där jag med möda lyckats gå med en ynkelig liten ryggsäck. Ut och skåda. Ingen Friendly Warbler men väl *Island Trush* och den endemiska högarten *Bornean Stubtail*. Tidigt i säng.

01 09

Upp 02.30. Mötte guiden och så iväg mot toppen i ficklampsljus. Först trappor och sedan branta granitklippor där vi med hjälp av fasta rep hivade oss upp. Graniten gav dock bra grepp åt kängsulorna. Det var ingen fara men ändå spännande då man i mörkret inte såg (som tur var) hur brant det var. Så småningom kom vi upp på toppen 4093 m.ö.h. Ingen höjdsjuka. Tyvärr hade nya moln vältrat in och den berömda utsikten var väck. MEN VI KLARADE DET! Ned igen. Paus vid Laban Rata. Ut igen och nu blev det äntligen 2 *Friendly Bush-Warbler*. Den andra höghöjds endemen. (OK jag missade också några men man får ha en positiv livssyn). Vandringen ned vill jag helst glömma. Många kilometer trappor nedåt var mer än mina knän vill minnas. Vi stappade till slut på bussen till KK och kom hem till den väntande familjen inom utlovad tid.

01 10

Heldag på hotellet och i KK. Benen ömmade och vi gick som ett gäng nyutsläppta höftledsoperationspatienter.

01 11

Upp tidigt. Djungelturdagen. Vi mötte resten av resesällskapet i hotell foajén. Ett äldre par från Falkenberg och mor och dotter från Göteborg. Nu var det en paket resa så det var bara att luta sig bakåt och följa med. Vi åkte till flygplatsen och tog flyget till östsidan och staden Lahad Datu. Flygresan gick förbi Mt Kinabalu. Nu var toppen molnfri. Shit. Det skulle ha varit två dagar tidigare. Vi landade och

skrämde några *Cattle Egret*. Nu trodde vi att en bil skulle möta oss, men den var på service. Eva bröt ut i ett antal syrliga kommentarer vilket resulterade i att vi efter en registrering där vi avskrev oss alla anspråk efter eventuella olyckor snart satt i en minibuss på väg till Danum Valley och Borneo Rainforest Lodge. Ansvariga hade berättat att vi antagligen behövde fyrhjulsdrift då vägen efter flera dagars regn var i ett sorgligt skick. Nu sken solen och vi startade på asfältväg. Efter en dryg mil svängde vi in på en grusväg som höll allt vad de ansvariga utlovat om dålig väg. Vi fastnade inte helt men var ruskigt nära flera gånger. Delar av bilen slets loss och stuvades in i bakluckan. Så småningom dök en Jeep upp. Den följde oss som en extra försäkring resten av vägen. Landskapet vi åkte igenom var före detta regnskog. Områden hade röjts för plantager och införda värdefulla träd. Vi gjorde en paus och en *Crested Serpent Eagle* drog förbi. Efter 8 mils skumpande kom vi då slutligen fram till Borneo Rainforest Lodge. Nu var vi omgivna av ursprunglig regnskog. Vi togs emot och fick våra rum. Parhus på pålar. Vi fick även våra guider. Paret från Falkenberg fick en ung skådartyp medan vi och Göteborgarna fick dela på en äldre tystlåten Bornean med alldagligt utseende iförd en storblommig skjorta. Jag kände mig lite besviken och hade för avsikt att snarast skaka av mig guiden för att på egen hand leta fågel. Åter igen hade dumheten skördat triumfer. Den tillsynes pigga skådarguiden var troligen en lärling som åtminstone när jag kunde höra gav ett mycket osäkert intryck i sin artbestämning. Vår guide William hade ett förflutet som statlig ranger. Han hade varit med om att under många år fånga in Klass 1 djur innan regnskogsområde kunde avverkas. Enligt Malaysisk lag får inte ett skogsområde avverkas innan alla "värdefulla" djur infångats och flyttats. William hade alltså arbetat med att spåra och söva elefanter, noshörningar och orangutanger. Han var mycket kunnig och enligt honom själv kunde han härma över 110 fågelarter, något jag inte ifrågasätter med tanke på att han ständigt visslade och lockade för att få fram så mycket som möjligt till oss besökare. Efter att ha fått vårt rum satte vi oss på vår balkong som vette mot floden Danum River. Tuben kom fram och ett svep gav *Oriental Darter* och 1 *Black-capped Kingfisher*. Kungsfiskaren gav mig huvudbry då den inte var upptagen på någon av de Danum Valey-listor jag läst. Dessbättre är den en omiskänklig art som jag sett i Hong Kong tidigare. Jag tog även en tur runt husen och plockade in en del nytt. Mest spektakulärt var den mängd av fantastiska dagfjärilar som myllrade i de blommor som omgav Borneo Rainforest Lodge.

Efter lunchen som bestod av ett antal Borneanska smårätter samlades vi för en diabilsvisning om djur- och växter i Danum Valley. Dessbättre (min personliga åsikt) var projektorn trasig och vi fick ge oss ut verkligheten. Vi började med en naturstig och tittade på en mängd märkliga djungelträd med olika finurliga egenskaper. William plockade en del fågel, bland andra ett par arter Barbets. Vi kom ut på en skogsväg och tittade på en vit hane av *Asian Paradise-Flycatcher*. William gjorde försök att få fram den *Banded Pitta* som lockade i buskarna invid en liten bäck, men utan att lyckas. Vi gick vidare till Borneo Rainforest Lodges stora attraktion, en Canopy walkway, ett system av hängbroar på 40 meters höjd över marken. Broarna var fästade i stora träd och trots att vi var 40 m upp återstod mycket träd. –Djungelträd är imponerande. William fortsatte att peka ut fågel så det var ganska svettigt att hinna med att se och anteckna. Bland många andra obsar kan nämnas ett par *White-fronted Falconet* en endem för Borneo. Vi vandrade hem i skymningen och fick en fin observation av den festliga *Red-bearded Bee-eater*.

Efter middagen som åter var Borneanska smårätter var det dags att ge sig ut igen. Denna gång på lastbilsflak och med William och en kompis, utrustade med var sin kraftig handstrålkastare, uppkrupna på lastbilshytten. Vi tuffade iväg. Strålkastarna hittade *Leopard cat*, *Common palm civet*, *Thomas's flying squirrel*, *Lesser* och *Greater mouse deer*. Av fåglar *Brown Wood-Owl* och *Rinoceros Hornbill*. Mest förtjusta blev guiderna över några små gröna rödögda och storfotade grodor som var i färd med att i lugn och ro (innan vi kom med lastbilen) lägga rom. Dessa grodor lever normalt i träd på hög höjd och är ytterst svåra att få syn på. I övrigt bör nämnas den otroliga kakafoni som råder nattetid i en djungel. Mängder med cikador, grodor och gud vet vad för ett öronbedövande oväsen. Till denna konsärt somnade vi gott.

01 12

Upp tidigt (06) för en ny tur till Canopy Walkway. På vägen stötte vi på ett gäng Gibbon apor. På hängbroarna var det samma kör som dagen innan. William pekade och jag spanade och antecknade. Mängder med fågel i en jämn ström. Många egenartade ljud. Vissa var fåglar vissa apor och en stor mängd ljud kom från grodor. Bornean Horn-frog tyckte jag lät precis som Gibbons. William log vänligt överseende varje gång jag gissade fel. Ett av de häftigaste ljuden kom från fasanen *Great Argus* som skred runt under hängbron.

Frukost och sedan promenad på stigar längs Danum River. Vi var utrustade med igelstrumpor och magen full med malariapiller. Fågellivet började ta paus. Vi tittade på ett övergivet orangutangbo och några *Asian Black Hornbill*. Jag hittade ett skojigt runt frö på marken som jag tänkte stoppa i fickan men jag höll den i handen en stund, troligen tittade jag på något. I alla fall så stod jag bredvid William och frågade vad det var för frö. Han upplyste vänligt att det var en tusenfoting som när den blev skrämmd rullade ihop sig till en boll. Den får en perfekt rund form och det är omöjligt att se var huvudet slutade och stjärten började. Det var en ickegiftig art men trots det tog jag till mig den goda regeln att inte stoppa okända

djungelföremål i fickan. Vi gick vidare och innan hemkomsten hann jag se en jätteekorre. En bamse som mäter ca 80 cm mellan nos och svans.

Lunch. Gissa vad? Borneanska smårätter. –Vi började kunna dom nu. Vi gick Pitta trail. –Ingen Pitta och i stort inget annat heller. Vi gick hemåt via Canopy Walkway. Väl ute på hängbron skedde resans roligaste händelse. En kvinnlig guide stod och pekade på ett träd ca 100 m bort. När vi kom fram såg vi att det var en ORANGUTANG hona med unge som hon hade sett. Honan hade byggt ett övernattningsbo som hon låg och dåsade i. Ungen en drygt månadsgammal krabat hade inga behov av vila utan (precis som Hedvig) spelade apa i ordets rätta bemärkelse. Den hängde i en arm, en fot och smålarvade sig i största allmänhet i en gren med dryga 40 meters fritt fall under. Honan grabbade tag i den lilla gynnaren och drog den in i boets trygghet några gånger. Men ungen var snart ute igen och apade sig. Likheten med Hedvig var slående. En dröm hade blivit verklig. Vilda orangutanger. Euforiska gick vi hemåt.

Middag. Gissa vad vi fick? Fel! Västerländsk biff och glass till efterätt. Platsen där vi åt är värd sin egen beskrivning. Restaurangen låg på andra våningen. Den hade tak men inga väggar. Dagtid hade den en fantastisk utsikt över djungel och floden. På natten stod mörkret tätt utanför och alla nattens ljud strömmade in. Inte bara ljud föresten. Insekter av olika slag drogs också till ljuset. Tuffast var de långfingerlånga och tunga näshornsbyggarna som dundrade in. På sin väg mot lamporna fastnade en del i de takfläktar som snurrade. Med ljudliga smållar kastades de i de väggar som trots allt fanns här och där. Trots de våldsamma kollisionerna ruskade de bara på sig och återtog sin flykt mot närmaste ljuskägla.

Efter middagen var det nattpromenad runt området. Med ficklampor letade vi sovande fåglar och grodor. En ogiftig rödrutig orm höll till vid en damm. Mitt livs första skorpion tittade ut ur en trädspringa och på en elledning satt en *Brown Wood-Owl*. En lyckad kväll som avslutades med en öl tillsammans med William. Han berättade en del om Malaysisk naturvårdspolitik.

01 13

Upp 6.00 för att se orangutangerna lämna boet. De osedvanligt slöa djuren sov dock fortfarande gott när vi lämnade stället en dryg timma senare. Vi hittade 2 *Blue-banded Pitta* och en vardera av *Diards Trogon* och *Scarlet-rumped Trogon*. Tre bevingade färgklickar.

Frukost och en *Lesser Fish-eagle*, sedan en promenad uppströms floden. Vackert men inte så mycket nytt. Äntligen en *Stork-billed Kingfisher*. Eva och jag tog till slut en egen promenad upp till en pol som bildats av ett litet vattenfall. En skön simtur även om jag hade Mattias Klums bilder av simmande kungskobra i bakhuvudet. Klums fantastiska Borneo bilder är till stor del tagna i Borneo Rainforest Lodges omgivning. Jag såg en *Rufus-collared Kingfisher*, Även den en ovanlig kungsfiskare för området. Jag hade flyt på kungsfiskarna i Danum Valey.

Totalt gav två dagars helskådning 76 arter. 7 gamla bekanta, resten x. Resultatet tycker jag är bra med tanke på att det nästan bara var regnskogsarter. Vissa fåglar häckade eller var tysta denna tid på året varför Bristlebill, vissa ugglor och alla Drongos inte gick att finna.

Vi for tillbaka. Denna gång med Jeep. Inga problem med framkomligheten. Flyg tillbaka och ett varmt välkomnande av familjen rundade av några mycket minnesvärda dagar.

01 14

Hotellområdet gav en *Buff-rumped Woodpecker*. Vi åkte ut till ön Sapi. Snorklade och umgicks med en grupp Krabb-makaker. En *Oriental-pied Hornbill* blev öturens fågelbehållning. På vägen ut till ön såg jag att det för första gången dykt upp vadare utanför hotellet. Något att kolla upp sista dagen på resan.

01 15

Ut med tuben. 1 *Småspov*, 4 *Mongolian Plover* och 2 *Malaysian Plover* kunde bestämmas. Fler pipare fanns, troligen av samma arter, fanns på för långt avstånd. Vadarna var nog det som gick sämst på resan. Enligt reseberättelser finns goda stränder för småvadare men då jag tidigare sett så gott som alla rimligt tänkbara arter i Australien och Kina valdes vadarna bort. Researter i all ära men skall något väljas bort så är det researterna som ryker först.

Övrigt

Sofia och mormor åkte en dagstur till Sandakan och tittade på ett orangutangprojekt. Resan inkluderade även en båttur i mangrove. Denna tur gav fina observationer av Näsapa.

Sammanfattningsvis sågs 144 arter på resan varav 119 för mig nya. Hyggligt resultat för en familjeresa där endast 2 dagar ägnades 100% åt skådning, 2 dagars bergstur med en del fåglar men mer mjölksyra och resten ströskådande på hotellområdet.

List of birds and mammals

- Oriental Darter (*Anhinga melanogaster*) 1 Danum Valley
- Lesser Frigatebird (*Fregata ariel*): 2 seen along coast Kota Kinabalu
- Purple Heron (*Ardea purpurea*) around 20 Kota Kinabalu City Bird Sanctuary
- Intermediate Egret (*Egretta intermedia*) Seen in Kota Kinabalu City Bird Sanctuary and Likas Bay.
- Grey Heron (*Ardea cinerea*) ca 5 Likas Bay and Kota Kinabalu City Bird Sanctuary
- Pacific Reef-Egret (*Egretta sacra*) Several seen at Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu
- Great Egret (*Egretta alba*) Common Kota Kinabalu City Bird Sanctuary
- Little Egret (*Egretta garzetta*) Common Kota Kinabalu City Bird Sanctuary.
- Cattle Egret (*Bubulcus ibis*) ca 10 at Lahad Datu airport
- Striated Heron (*Butorides striatus*) ca 5 Kota Kinabalu City Bird Sanctuary 1 Danum Valley
- Cinnamon Bittern (*Ixobrychus cinnamomeus*) 1 Kota Kinabalu City Bird Sanctuary
- Brahminy Kite (*Haliastur indus*) Seen in Kota Kinabalu and outlying islands.
- Crested Goshawk (*Accipiter trivirgatus*) 1 Canopy walkway Danum Valley
- Lesser Fish-Eagle (*Ichthyophaga humilis*) 1 Danum Valley
- White-bellied Fish-Eagle (*Haliaeetus leucogaster*) Common Kota Kinabalu.
- Crested Serpent-Eagle (*Spilornis cheela*) Several seen daily Danum Valley
- White-fronted Falconet (*Microhierax latifrons*) 2 Canopy walkway Danum Valley
Endemic
- Tabon Scrubfowl (*Megapodius cumingii*) 2 seen on Pulau Manukan
- Ferruginous Partridge (*Caloperdix oculatea*) 1 heard Danum Valley
- Great Argus (*Argusianus argus*) 2 in Danum Valley
- Mongolian Plover (*Charadrius mongolus*) ca 10 Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu
- Malaysian Plover (*Charadrius peronii*) 2 Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu

Common Greenshank (*Tringa nebularia*) Common Kota Kinabalu City Bird Sanctuary

Wood Sandpiper (*Tringa glareola*) 1 Kota Kinabalu City Bird Sanctuary

Whimbrel (*Numenius phaeopus*) 1 on sandflats_Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu

Common Sandpiper (*Actitis hypoleucos*) ca 10 Kota Kinabalu City Bird Sanctuary, 1 most of the time at Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu.

Whiskered Tern (*Chlidonias hybridus*) ca 20 off Kota Kinabalu

Pink-necked Green-Pigeon (*Treron vernans*) 2 Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu

Green Imperial-Pigeon (*Ducula aenea*) 10 -15 daily Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu

Rock Pigeon (*Columba livia*) Fairly common in Kota Kinabalu

Zebra Dove (*Geopelia striata*) common Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu

Spotted Dove (*Streptopelia chinensis*) common Kota Kinabalu.

Blue-crowned Hanging-Parrot (*Loriculus galgulus*) 2 Danum Valley.

Moustached Hawk Cuckoo (*Cuculus vagans*) 1 Danum Valley

Indian Cuckoo (*Cuculus micropterus*) 1 heard Danum Valley

Plaintive Cuckoo (*Cacomantis merulinus*) 2 seen well around the Borneo Rain Forest lodge. Danum Valley

Drongo Cuckoo (*Surniculus lugubris*) 1 Danum Valley

Raffles's Malkoha (*Phaenicophaeus chlorophaeus*) 2 Danum Valley

Greater Coucal (*Centropus sinensis*) 1 Danum Valley

Brown Wood-Owl (*Strix leptogrammica*) 1 seen during nightlighting near Bornean Rain Forest lodge. 1 during nightdriving. Danum Valley

Mountain Scops-Owl (*Otus spilocphalus*) 1 heard HQ Mount Kinabalu

Glossy Swiftlet (*Collocalia esculenta*) Common along Kota Kinabalu area.

Cave-Swiftlet (*Collocalia linchi*) common Mount Kinabalu

Silver-rumped Swift (*Raphidura leucopygialis*) few seen daily Danum Valley

Grey-rumped Treeswift (*Hemiprocne longipennis*) a single observation Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu

Whiskered Treeswift (*Hemiprocne comata*) 2 -3 both days at Canopy walkway
Danum Valley

Diard's Trogon (*Harpactes diardii*) 1 Pitta trail Danum Valley

Scarlet-rumped Trogon (*Harpactes duvaucelii*) 1 male Danum Valley

Rufous-collared Kingfisher (*Actenoides concretus*) 1-2 beside the footpath to the
Jacuzzi pool Danum Valley

Collared Kingfisher (*Halcyon chloris*) Common Kota Kinabalu City Bird Sanctuary .
Seen daily Kota Kinabalu

Stork-billed Kingfisher (*Pelargopsis capensis*) 1 seen and a few heard Danum river,
Danum Valley

Blue-eared Kingfisher (*Alcedo meninting*) a short glint of this species Danum river,
Danum Valley

Blue-banded Kingfisher (*Alcedo euryzona*) 1 Kota Kinabalu City Bird Sanctuary

Oriental Dwarf Kingfisher (*Ceyx erithacus /rufidorsus*) Seen daily in Danum Valley 1
seen sleeping during nightdrive.

Red-bearded Bee-Eater (*Nyctyornis amictus*) 1 seen along the road to Canopy
walkway Danum Valley

Asian Black Hornbill (*Anthracoceros malayanus*) ca 5 seen along the trail Danum
river Danum Valley

Wrinkled Hornbill (*Aceros corrugatus*) Danum Valley

Rhinoceros Hornbill (*Buceros rhinoceros*) Up to 6 seen daily in Danum Valley. One
bird sleeping during nightdrive.

Oriental Pied Hornbill (*Anthrococeros albirostris*) 1 flying N Sapi Island Kota
Kinablu.

Red-throated Barbet (*Megalaima mystacophanos*) Several heard in Danum Valley

Red-crowned Barbet (*Megalaima rafflesii*) Heard in Danum Valley

Gold-whiskered Barbet (*Megalaima chrysopogon*) Several heard daily Danum Valley

Buff-rumped Woodpecker (*Meiglyptes tristis*) 1 in low forest just outside Tanjung
Aru Resort Kota Kinablu.

Orange-backed Woodpecker (*Reinwardtipicus validus*) 1 HQ Mount Kinablu.

Great Slaty Woodpecker (*Melliripicus pulverulentus*) 1 seen 2 times from Canopy walkway Danum Valley. A huge bird.

Black-and-yellow Broadbill (*Eurylaimus ochromalus*) seen daily in Danum Valley

Black-and-red Broadbill (*Cymbirhynchus macrorhynchus*) A few in Danum Valley

Blue-banded Pitta (*Pitta arquata*) 1 heard along the road to Canopy walkway
Endemic

Banded Pitta (*Pitta guajana*) 2 Pitta trail Danum Valley

Pacific Swallow (*Hirundo tahitica*) Common at many localities,

Barn Swallow (*Hirundo rustica*) Several seen along the road to Mount Kinabalu.

Black-winged Flycatcher-Shrike (*Hemipus hirundinaceus*) a party ca 10 birds of this
specs Canopy walkway Danum Valley

Pied Triller (*Lalage nigra*) Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu

Scarlet Minivet (*Pericrocotus flammeus*) 1 pair_Canopy walkway Danum Valley

Common Iora (*Aegithina tiphia*) 2-3_outside Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu

Greater Green Leafbird (*Chloropsis sonnerati*) seen daily Danum Valley

Lesser Green Leafbird (*Chloropsis cyanopogon*) Danum Valley

Yellow-vented Bulbul (*Pycnonotus goiavier*) Common Tanjung Aru Resort in Kota
Kinabalu

Red-eyed Bulbul (*Pycnonotus brunneus*) 1 Danum Valley,

Yellow-bellied Bulbul (*Alophoixus phaeocephalus*) Danum Valley

Buff-vented Bulbul (*Iole olivacea*) Danum Valley

Dark-throated Oriole (*Oriolus xanthonotus*) seen from Canopy walkway Danum
Valley

Asian Fairy-Bluebird (*Irena puella*) seen daily in Danum Valley. One of these
beautiful birds occurs outside our house.

Crested Jay (*Platylophus galericulatus*) 1 seen below Canopy walkway Danum Valley.

Bornean Treepie (*Dendrocitta cinerascens*) a pair seen at HQ Mount Kinabalu

Black Magpie (*Platysmurus leucopterus*) Seen and heard from Canopy walkway Danum Valley

Slender-billed Crow (*Corvus enca*) Danum Valley

Velvet-fronted Nuthatch (*Sitta frontalis*) Eva found one and showed us others (She is a good birdwatcherwife!) Canopy walkway Danum Valley

White-chested Babbler (*Trichastoma rostratum*) Danum Valley

Ferruginous Babbler (*Trichastoma bicolor*) 1 Danum Valley

Grey-breasted Babbler (*Malacopteron albogulare*) Danum Valley

Scaly-crowned Babbler (*Malacopteron cinereum*) Danum Valley

Striped Wren-Babbler (*Kenopia striata*) Danum Valley:

Black-throated Wren-Babbler (*Napothera atrigularis*) 1 Danum Valley. Endemic

Grey-throated Babbler (*Stachyris nigriceps*) 4 - 5 HQ Mt Kinabalu.

Chestnut-rumped Babbler (*Stachyris maculata*) Danum Valley

Fluffy-backed Tit-Babbler (*Macronous ptilosus*): 2 Danum Valley

Chestnut-crested Yuhina (*Yuhina everetti*) ca 30 HQ Mt Kinabalu Endemic

Chestnut-capped Laughingthrush (*Garrulax mitratus*) HQ Mount Kinabalu

Magpie Robin (*Copsychus saularis*) Tanjung Aru Resort in Kota Kinabalu

White-browed Shama (*Copsychus stricklandi*) 1 heard Danum Valley Endemic

White-crowned Forktail (*Enicurus leschenaulti*) 6 (3 pairs?) Danum Valley: A surprise to see them in the forest far away from water.

Sunda Whistling-Thrush (*Myiophoneus glaucinus*) Mount Kinabalu

Island Thrush (*Turdus poliocephalus*): ca 15 around 3270 m Laban Rata Mount Kinabalu

Yellow-breasted Warbler (*Seicercus montis*) Mt Kinabalu

Mountain Leaf-Warbler (*Phylloscopus trivirgatus*) probably common, heard from the trail to Laban Rata Mt Kinabalu

Pallas Warbler (*Locustella certholia*) 1 outside Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu.

Bornean Stubtail (*Urosphena whiteheadi*) 2 seen: 1 and heard Laban Rata Mt Kinabalu Endemic

Sunda Bush-Warbler (*Cettia vulcania*) seen and heard Summit Mt Kinabalu

Kinabalu Friendly Warbler (*Bradypterus accentor*) 1 seen and 1 heard around Laban Rata Resthouse Mount Kinabalu. Endemic

Rufous-tailed Tailorbird (*Orthotomus sericeus*) 1 Danum Valley

Mountain Tailorbird (*Orthotomus cuculatus*) HQ Mt Kinabalu

Dark necked Tailorbird (*Orthotomus ruficeps*) 1 seen sleeping during nightwalk. ,Danum Valley

Asian Brown Flycatcher (*Muscicapa dauurica*) 1 Danum Valley

Grey-steaked Flycatcher (*Muscicapa griscistatica*) Danum Valley

Mugimaki Flycatcher (*Ficedula mugimaki*) 1 male HQ Mt Kinabalu

Little Pied Flycatcher (*Ficedula westermanni*) HQ Mt Kinabalu.

Blue-and-white Flycatcher (*Cynoptila cyanomelana*) HQ Mt Kinabalu

Bornean Blue-Flycatcher (*Cyornis superbus*) 1 male Danum Valley. Endemic

Malaysian Blue-Flycatcher (*Cyornis turcosus*) 1 seen sleeping during nightwalk. Danum Valley

White-throated Fantail (*Rhipidura albicollis*) HQ Mt Kinabalu. Seen from the trail to Laban Rata Mt Kinabalu

Spotted Fantail (*Rhipidura perlata*) 1-2 Danum Valley

Pied Fantail (*Rhipidura javanica*) 2 Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu

Asian Paradise-Flycatcher (*Terpsiphone paradisi*) 1 male seen along the road to Canopy walkway

Bornean Whistler (*Pachycephala hypoxantha*) heard_and seen Mt Kinabalu. Endemic

Mangrove Whistler (*Pachycephala cinerea*) 1 Manukan Island

White-breasted Wood-Swallow (*Artamus leucorhynchus*) common Kota Kinabalu ca 10 Sapi Island

Brown Shrike (*Lanius cristatus*) 2 seen along the road from Kota Kinabalu to Mount Kinabalu

Grey Wagtail (*Motacilla cinerea*) 1 HQ Mt Kinabalu, 1 Danum Valley

Asian Glossy Starling (*Aplonis panayensis*) Fairly common Kota Kinabalu

Crested Myna (*Acridotheres cristatellus*) common Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu

Plain Sunbird (*Anthreptes simplex*) 1 Danum Valley

Plain throated Sunbird (*Anthreptes malacensis*) Golf course Kota Kinabalu

Purple-naped Sunbird (*Hypogramma hypogrammicum*) 1 pair Danum Valley

Olive-backed Sunbird (*Nectarinia jugularis*) common Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu Single birds seen at Sapi Island and Lahad Datu airport.

Scarlet Sunbird (*Aethopyga mystacalis*) 2 males 1 female HQ Mt Kinabalu

Little Spiderhunter (*Arachnotera longirostra*) Canopy walkway Danum Valley

Spectacled Spiderhunter (*Arachnotera flavigaster*) Canopy walkway Danum Valley

Bornean Spiderhunter (*Arachnotera everetti*) Canopy walkway Danum Valley (A good place for spiderhunters. I can't understand how to count spiderhunters. They pop up disappear and pop up again. It's actually the same for most jungelbirds. No one can tell if they are two or ten in the dense vegetation.). Endemic

Orange-bellied Flowerpecker (*Dicaeum trigonostigma*): Up to 2-3 seen Danum Valley

Black-capped White-eye (*Zosterops atricapilla*) Mt Kinabalu

Mountain Blackeye (*Chlorocharis emiliae*) common Summit trail Mt Kinabalu. Common around 3200 m Laban Rata Mount Kinabalu Endemic

Dusky Munia (*Lonchura fuscans*) 2 Golf course Kota Kinabalu. Endemic

Black-headed Munia (*Lonchura malacca*) Common Kota Kinabalu area

Java sparrow (*Padda oryzivora*) Small flocks in Kota Kinabalu and common Tanjung Aru Resort Kota Kinabalu Introduced on Borneo

Tree Sparrow (*Passer montanus*) common in Kota Kinabalu.

Mammals:

Many unidentified bats

Crab-eating Macaque Common Sapi Island

Pig-tailed Macaque 1 Canopy walkway Danum Valley

Red Leaf Monkey 3 Danum Valley. Endemic

Bornean Gibbon. Heard and seen in Danum Valley Endemic

Orang-utan 1 female with juv in and around a nest Canopy walkway Danum Valley.
Confined to northern Sumatra and Borneo

Giant Squirrel 1 Danum Valley

Prevost's Squirrel. 1 seen during nightdrive. Danum Valley

Kinabalu Squirrel common Summit Trail Mont Kinabalu. Endemic

Thomas's Flying Squirrel 1 saw during nightdrivi Danum Valley. Endemic

Norway Rat 1992: 1 Kota Kinabalu 1 Kota Kinabalu City Bird Sanctuary

Summit Rat 1 Laban Rata. 1 ca 10 m under summit (4095,2 m). Mount Kinabalu.
A Field Guide to the Mammals of Borneo says that Summit Rat occurs from 2 100 m
to at least 3 360 m. My observation beats the altitude by more thanr 400 m

Common Palm Civet 1. Seen during nightdrive. Danum Valley

Malay Civet 1990/91: 2 Danum Valley 1/1. 1992: 2 Danum Valley 17/8

Leopard Cat. 1 seen during nightdrive. Danum Valley

Asian Elephant. Just dungs on the road to Danum Valley.

Bearded Pig 1 Danum Valley

Lesser Mouse Deer 1 seen during nightdrive. 1 Pitta trail Danum Valley

Greater Mouse Deer 1 seen during nightdrive. Danum Valley

Sambar Deer 1 female around Borneo Rain forest Lodge. Danum Valley

:

Literature

MacKinnon, J. & Phillipps, K. 1993. A Field Guide to the Birds of Borneo, Java and Bali.

J Payne & CM Francis. 1998 A Field Guide to the Mammals of Borneo